

1 Bevisbyrde

1.1 Hvad er reglerne om bevisbyrde?

Ifølge bestemmelserne i den civile lovbog skal den, der kræver en forpligtelse opfyldt, dokumentere, at forpligtelsen består. Omvendt skal modparten dokumentere, at den ikke består.

Hver af sagens parter skal således i princippet føre bevis for deres krav. Det bestemmes derfor i artikel 9 i den civile retsplejelov (*Code de procédure civile*), at "det påhviler hver af parterne i overensstemmelse med loven at føre bevis for de anbringender, der fremsættes til støtte for deres påstande".

1.2 Er der regler, der fritager for at føre bevis for bestemte forhold? I hvilke tilfælde? Er det muligt at føre bevis for, at en bestemt formodningsregel ikke er gyldig?

I visse tilfælde gælder der en formodningsregel, der bevirker, at parterne er fritaget for at føre bevis for en faktisk omstændighed, der er umulig eller vanskelig at dokumentere.

Man kan sige, at de retlige formodningsregler har den virkning, at den byrde, der hviler på den, der skal føre bevis for en bestemt faktisk omstændighed, vendes om. De fleste formodningsregler kaldes "simple formodningsregler", idet der kan føres bevis for det modsatte. Eksempel: faderen til et barn, der er født i et ægteskab, antages at være moderens mand, men manden kan bestride faderskabet under en faderskabssag.

De øvrige regler kaldes "ufravigelige formodningsregler", hvilket indebærer, at der ikke kan føres bevis for det modsatte.

1.3 I hvor høj grad skal retten være overbevist om et forhold for at basere sin dom på det pågældende forhold?

Retten kan træffe sin afgørelse på grundlag af faktiske omstændigheder, der er ført bevis for, eller som ikke er blevet bestridt.

2 Bevisoptagelse

2.1 Kræver bevisoptagelse altid, at en part skal anmode herom, eller kan dommeren i visse tilfælde også optage bevis af egen drift?

Retsskridt til brug for sagens oplysning kan anordnes af retten efter begæring fra en part, men retten kan også gøre det af egen drift.

2.2 Hvad sker der efterfølgende, hvis dommeren imødekommer en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse?

Hvis retten anordner sådanne retsskridt efter begæring fra en part, udmelder rettens justitssekretær en syns- og skønsmand. Han indkalder parterne til alle de besigtigelser, som han foretager. Syns- og skønsforretningen indledes ikke, før den begærende part efter rettens nærmere bestemmelse har stillet sikkerhed for omkostningerne. Alle skridt til sagens oplysning foretages under parternes nærvær.

2.3 I hvilke tilfælde kan en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse afvises af retten?

Retten kan afvise en begæring om retsskridt til brug for sagens oplysning, hvis retten skønner, at et sådant retsskridt har til formål at dække over partens bevisnød, eller at det er overflødig.

2.4 Hvilke forskellige bevismidler findes der?

I den franske civilret opereres der med en sondring: For så vidt angår et retsfaktum (*fait juridique*), såsom en ulykke, kan der føres bevis på alle måder (ved dokumenter, vidneforklaringer etc.). For så vidt angår en retshandel (*acte juridique*), såsom en kontrakt eller en gavedisposition, kræves der i princippet skriftligt bevis, men der er i lovgivningen fastsat visse undtagelser (f.eks. ved krav på betaling af beløb, som ligger under en vis grænse, der er fastsat ved et dekret, eller hvis det er umuligt at fremlægge et skriftligt bevis). Det bemærkes, at der er fri bevisførelse i handelssager, også når der er tale om retshandler.

2.5 Hvad er procedurerne for vidneforklaringer, og adskiller de sig fra procedurerne for udtalelser fra sagkyndige? Hvad er reglerne for afgivelse af skriftlig forklaring og fremlæggelse af sagkyndiges rapporter/udtalelser?

Vidneforklaringer kan produceres på to forskellige måder: mundtligt som led i en efterforskning eller skriftligt i form af erklæringer, der skal opfylde visse formelle krav. Vidnets navn skal fremgå af en skriftlig erklæring og, hvis det er relevant, dennes familiemæssige eller ægteskabelige tilknytning til en af parterne, deres indbyrdes ansættelses- eller samarbejdsforhold, og deres eventuelle interessefællesskab (*communauté d'intérêts*). Det skal ligeledes være anført, at erklæringen er afgivet med henblik på fremlæggelse i retten, og at den, der afgiver erklæringen, er bekendt med, at den afgives under strafansvar. En vidneforklaring kan også indhentes i form af et legaliseret dokument. Der er tale om et dokument, der udfærdiges af en dommer eller en offentlig embedsmand (*officier public*), og som indeholder forklaringer afgivet af flere vidner vedrørende de faktiske omstændigheder, der skal føres bevis for. En syns- og skønsforretning adskiller sig fra en vidneforklaring, idet der er tale om et sagsskridt, som består i, at en sagkyndig får til opgave at afgive en rent faglig erklæring efter, at parterne er blevet opfordret til at udtale sig om spørgsmålet. Den sagkyndige afgiver en udtalelse enten mundtligt eller skriftligt. I sidstnævnte tilfælde udfærdiges den som en rapport, der bl.a. indeholder parternes skriftlige bemærkninger. Retten er ikke bundet af den sagkyndiges udtalelse.

2.6 Har visse procedurer for bevisførelse større vægt end andre?

Et legaliseret dokument, der er udfærdiget af en offentlig embedsmand (en notar eller en justitssekretær) som led i udøvelsen af sit hverv, lægges uden videre til grund for sagen.

Et privat dokument (*acte sous-seing privé*), dvs. et dokument, der er udfærdiget uden en offentlig embedsmænds medvirken af parterne selv og underskrevet af dem, lægges til grund for sagen, medmindre der føres bevis for det modsatte.

Vidneforklaringer, samt de øvrige former for bevis, er undergivet rettens frie bevisbedømmelse.

2.7 Er visse procedurer for bevisførelse obligatoriske, når bestemte forhold skal bevises?

Som anført ovenfor under punkt 2.4 er det nødvendigt at fremlægge skriftligt bevis for en retshandel, hvis værdi overstiger 1 500 EUR. Et retsfaktum kan derimod bevises på alle måder.

2.8 Er vidner ved lov forpligtet til at afgive forklaring?

Enhver er forpligtet til at medvirke til, at retten sker fyldest.

2.9 I hvilke tilfælde kan de nægte at afgive forklaring?

En person, der ligger inde med oplysninger, som vedkommende har fået kendskab til under udøvelse af sit erhverv, og som er omfattet af vedkommendes tavshedspligt, skal nægte at afgive forklaring. I modsat fald risikerer han eller hun strafferetlige sanktioner. Et vidne kan desuden i en konkret sag nægte at afgive forklaring, hvis han eller hun har lovligt forfald (f.eks. hvis vedkommende ikke kan møde op i retten, er syg eller forhindret af erhvervsmæssige grunde). Retten tager stilling til, om vidnet har lovligt forfald.

2.10 Kan en person, der nægter at afgive forklaring, straffes eller tvinges til at afgive forklaring?

Vidner, der ikke giver møde i retten, eller som uden lovlig grund nægter at afgive forklaring, kan pålægges en bøde på op til 3 000 EUR.

Der bemærkes endvidere, at det er strafbart at afgive falsk forklaring.

2.11 Er visse personer fritaget for at afgive vidneforklaring?

Enhver kan afgive forklaring som vidne bortset fra personer, der savner retlig handleevne, hvilket omfatter umyndige (mindreårige og voksne, der er umyndiggjorte) og personer, der er fradømt deres borgerlige rettigheder. Retten kan imidlertid lade dem afhøre til brug for almindelig oplysning af sagen. I separations- og skilsmisssager kan ægtefællernes børn desuden aldrig afgive forklaring.

2.12 Hvad er dommerens og parternes rolle ved afhøring af vidner? Under hvilke omstændigheder kan et vidne afhøres ved brug af videomøde og andre tekniske hjælpemidler?

Retten foretager afhøringen af vidnet og stiller spørgsmål til vedkommende. Parterne, som er til stede under afhøringen, kan ikke afbryde vidnet eller stille spørgsmål direkte til vidnet for ikke at påvirke vedkommende. Det er retten, der, såfremt den skønner det nødvendigt, stiller de spørgsmål til vidnet, som parterne ønsker.

Der er intet til hinder for, at retten foretager en lyd- og/eller en billedoptagelse i forbindelse med de sagsoplysende skridt, når forholdene tilsiger det (såsom den geografiske afstand).

3 Vurdering af beviset

3.1 Kan retten tage hensyn til beviser, som en part har tilvejebragt på ulovlig vis?

Retten tager ikke hensyn til beviser, der er fremskaffet på ulovlig vis (ved skjult kamera eller hemmelig optagelse af en telefonsamtale) eller ved en krænkelse af privatlivet.

3.2 Tillægges en parts egen forklaring værdi som bevismiddel?

De forklaringer, der afgives af parterne i en retssag, har ingen beviskraft.

Relevante links

[Le site Legifrance](#)

Sidste opdatering: 14/11/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.